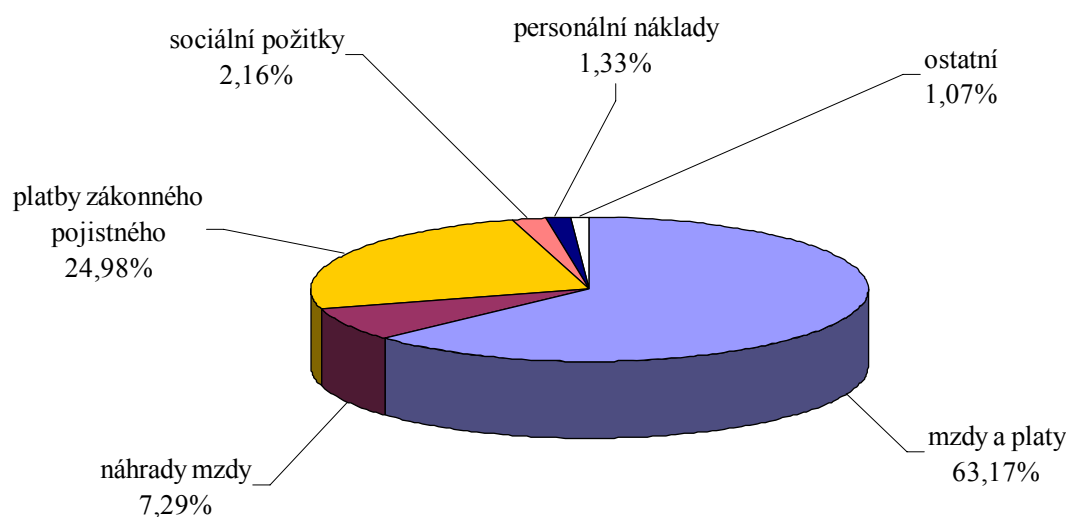

I. Úplné náklady práce v ČR a jejich struktura v roce 2007

V roce 2007 dosáhly náklady práce v ČR průměrné výše 31 020 Kč na jednoho zaměstnance za měsíc, resp. 216,38 Kč za odpracovanou hodinu. V přepočtu za celý rok vydali zaměstnavatelé průměrně na jednoho zaměstnance 372 235 Kč.

Nejvýznamnější složkou nákladů práce jsou mzdy a platy za vykonanou práci, tj. za skutečně odpracovanou dobu. V roce 2007 dosáhly měsíčně hodnoty 19 594 Kč na jednoho zaměstnance a jejich podíl na nákladech práce činil 63,17 %. V této složce mzdy byly nejvyšší tarifní (základní, smluvní) mzdy, které dosáhly částky 14 533 Kč měsíčně na zaměstnance (tj. 46,85 % nákladů práce) a 2 288 Kč (tj. 7,43 %) činily odměny a prémie vyplácené pravidelně v předem stanovených termínech. Náhrady mzdy za neodpracovanou dobu 2 260 Kč (7,29 % z celkových nákladů práce). Z toho nejvyšší složkou byly náhrady mzdy za dovolenou, které dosáhly průměrné částky 1 928 Kč měsíčně na jednoho zaměstnance (tj. 6,22 %). Mzdové složky celkem (tzv. přímé náklady) činily 21 854 Kč (tj. 70,45 % nákladů práce).

Struktura nákladů práce v ČR v roce 2007

Druhou nejvyšší položkou nákladů práce byly platby zákonného pojistného. Jedná se o pojistné na důchodové zabezpečení, nemocenské pojištění a příspěvky na státní politiku zaměstnanosti, pojistné na všeobecné zdravotní pojištění a zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání. Tyto ze zákona povinné příspěvky představovaly v roce 2007 pro zaměstnavatele průměrnou částku 7 750 Kč měsíčně na jednoho zaměstnance, tj. 24,98 % z celkových nákladů práce.

Ostatní položky nákladů práce, tj. sociální požitky (příspěvky na bydlení a stravování, příspěvky do sociálních fondů aj.), náklady a výdaje na úhradu nadstandardních programů sociálního a penzijního připojištění, odstupné a personální náklady spojené s nábojem a školením zaměstnanců, výchovou učňů a daně a dotace související se zaměstnáváním lidí, tvořily dohromady 4,56 % nákladů práce (tj. 1 416 Kč měsíčně na zaměstnance).

Podrobná struktura nákladů práce v národním hospodářství ČR v roce 2007

Položka nákladů práce	Kč / hodinu	Kč/měsíc na 1 zaměstnance	Struktura %
1. MZDY A PLATY za vykonanou práci	136,69	19 594	63,17
tarifní mzda (základní, smluvní apod.)	101,40	14 533	46,85
- odměny a prémie pravidelné	15,96	2 288	7,38
- odměny podle výsledků hospodaření	4,92	706	2,28
- odměny hrazené ze zisku	0,26	38	0,12
- mimořádné výplaty	2,66	381	1,23
- příplatky za přesčasovou práci	1,27	183	0,59
- ostatní příplatky (mzdová zvýhodnění) a doplátky	7,55	1 082	3,49
- naturální mzdy	0,22	32	0,10
- odměny za pracovní pohotovost	0,46	66	0,21
- ostatní mzdy	1,99	285	0,92
2. NÁHRADY MZDY (placené zaměstnavatelem)	15,76	2 260	7,29
- náhrady mzdy za dovolenou	13,45	1 928	6,22
- náhrady při překážkách na straně zaměstnavatele	0,19	27	0,09
- náhrady při překážkách na straně zaměstnance	0,63	91	0,29
- náhrady mzdy za svátky	1,49	214	0,69
1. – 2. PŘÍMÉ NÁKLADY	152,45	21 854	70,45
3. SOCIÁLNÍ POŽITKY	4,67	670	2,16
- výrobky firmy se slevou	0,14	20	0,06
- příspěvky na bydlení	0,58	84	0,27
- služební vozy k soukromým účelům	0,95	136	0,44
- příspěvky na stravování	2,29	328	1,06
- příspěvky ve formě spoření, prodej akcií	1,08	11	0,04
- výdaje ze sociálního fondu	0,63	91	0,29
z toho: příspěvky odborům	0,03	5	0,02
4. SOCIÁLNÍ NÁKLADY / VÝDAJE	56,72	8 132	26,22
- platby zákonného pojistného	54,06	7 750	24,98
- nadstandardní programy sociálního zabezpečení	1,28	185	0,60
- vyrovnání za nemoc placené zaměstnavatelem	0,16	23	0,07
- odstupné	1,04	148	0,48
- ostatní sociální dávky	0,18	26	0,08
5. PERSONÁLNÍ NÁKLADY/ VÝDAJE	2,88	413	1,33

Položka nákladů práce	Kč / hodinu	Kč/měsíc na 1 zaměstnance	Struktura %
- náklady na nábor zaměstnanců	0,49	70	0,23
- náklady na výchovu a zapracování učňů	0,05	7	0,02
- náklady na školení zaměstnanců	1,14	163	0,53
- náklady na pracovní oděv, uniformy, „ošatné“	0,86	124	0,40
- ostatní personální náklady	0,34	49	0,16
6. DANĚ A DOTACE	-0,34	-49	-0,16
- daně a sankce vázané na zaměstnávání lidí	0,03	5	0,02
- dotace na pracovní sílu	0,37	54	0,18
3. – 6. NEPŘÍMÉ NÁKLADY	63,93	9 166	29,55
1. – 6. NÁKLADY PRÁCE CELKEM	216,38	31 020	100,0

1. Diference v úrovni nákladů práce v roce 2007 podle odvětví

V roce 2007, stejně jako v předchozích letech, nejvyšší úroveň nákladů práce vykázalo odvětví (sekce OKEČ) finanční zprostředkování, a to 61 124 Kč na zaměstnance za měsíc. V dalších odvětvích byly měsíční náklady práce na jednoho zaměstnance podstatně nižší. Čtyřicetitisícovou hranici překročilo pouze odvětví výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody (41 969 Kč). V rozpětí mezi 30 až 40 tis. Kč se pohybovaly náklady práce v následujících odvětvích (sekcích OKEČ):

- těžba nerostných surovin (37 421 Kč)
- veřejná správa (36 871 Kč)
- činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu; podnikatelské činnosti (34 998 Kč)
- doprava, skladování a spoje (33 132 Kč)
- obchod; opravy motorových vozidel a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost (31 209 Kč)

Pod třicetitisícovou hranicí se pohybovala průměrná úroveň nákladů práce za měsíc na jednoho zaměstnance v odvětví (sekcí OKEČ):

- vzdělávání (29 427 Kč)
- stavebnictví (28 784 Kč)
- zpracovatelský průmysl (28 780 Kč)
- zdravotní a sociální péče; veterinární činnosti (27 966 Kč)
- ostatní veřejné a sociální služby (26 379 Kč)
- rybolov a chov ryb (25 580 Kč)
- zemědělství a myslivost, lesnictví (22 812 Kč)
- ubytování a stravování (19 312 Kč)

V průmyslových odvětvích podle sekce OKEČ (tj. C - těžba nerostných surovin, D - zpracovatelský průmysl a E - výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody) dosáhly náklady práce v průměru na jednoho zaměstnance 29 625 Kč za měsíc, což je o 1 395 Kč (tj. o 4,5 %) méně než je celostátní průměr. Měsíční náklady práce na jednoho zaměstnance ve zpracovatelském průmyslu dosáhly pouze 68,6 % nákladů práce ve výrobě a rozvodu elektřiny, plynu a vody a byly o 7,2 % nižší než celostátní průměr.

V jednotlivých průmyslových odvětvích existují značné rozdíly v úrovni nákladů práce. Nadprůměrné úrovně dosáhly náklady práce v deseti průmyslových odvětvích. Naopak v šestnácti odvětvích byly nižší. Přehled je uveden v následující tabulce:

Průmyslové odvětví	Náklady práce za měsíc na zaměstnance (v Kč)	Srovnání s průměrnými náklady práce v ČR (v %)
Výroba a rozvod elektřiny, plynu a tepelné energie	47 883	154,4
Výroba koksů, jaderných paliv, rafinérské zpracování ropy	43 016	138,7
Těžba energetických surovin	38 053	122,7
Výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken	35 677	115,0
Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů	34 780	112,1
Těžba ostatních nerostných surovin	33 676	108,6
Výroba základních kovů a hutních výrobků	32 794	105,8
Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení	32 101	103,5
Shromažďování, úprava a rozvod vody	31 456	101,4
Vydavatelství, tisk a rozmnožování nahaných nosičů	31 419	101,3
Výroba a opravy strojů a zařízení jinde neuvedených	30 690	98,9
Výroba zdravotnických, přesných, optických a časoměrných přístrojů	30 593	98,6
Výroba rádiových, televizních a spojových zařízení a přístrojů	30 510	98,4
Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	30 414	98,1
PRŮMYSL CELKEM	29 625	95,5
Recyklace druhotných surovin	28 791	92,8
Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (kromě strojů a zařízení)	28 169	90,8
Výroba kancelářských strojů a počítačů	27 798	89,6
Výroba potravinářských výrobků a nápojů, tabákových výrobků	27 390	88,3
Výroba pryžových a plastových výrobků	27 296	88,0
Výroba vlákniny, papíru a výrobků z papíru	26 664	86,0
Výroba elektrických strojů a zařízení jinde neuvedených	25 257	81,4
Výroba nábytku; zpracovatelský průmysl jinde neuvedený	22 752	73,4
Výroba textilií a textilních výrobků	21 800	70,3
Zpracování dřeva, výroba dřevařských výrobků kromě nábytku	21 194	68,3
Činění a úprava usní, výroba brašnářských a sedlářských výrobků a obuvi	18 743	60,4
Výroba oděvů, zpracování a barvení kožešin	16 846	54,3

Nejvyšší náklady práce v průmyslu byly v roce 2007 v odvětví výroba a rozvod elektřiny, plynu a tepelné energie (47 883 Kč, tj. 54,4 % nad celostátním průměrem) a naopak o 45,7 % nižší než průměrné náklady práce v ČR byly náklady práce v odvětví výroba oděvů, zpracování a barvení kožešin (16 846 Kč).

Rozdíly mezi jednotlivými **sekcemi OKEČ** se projevují i z hlediska **struktury** nákladů práce. Podíl tzv. **přímých nákladů** (tj. mzdy a platy za vykonanou práci a náhrady mzdy) na celkových nákladech práce v příslušném odvětví se pohyboval od 66,99 % v odvětví výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody do 72,68 % ve vzdělávání. V celostátním průměru tvořily přímé náklady 70,45 % nákladů práce.

Nejvýznamnější složkou mzdy za vykonanou práci je tarifní (resp. smluvní) mzda. Její podíl na nákladech práce byl v roce 2007 průměrně 46,85 %. Nejnížší byla v odvětví rybolov a chov ryb (10 317 Kč) a nejvyšší ve finančním zprostředkování (27 615 Kč na zaměstnance za měsíc).

Druhou nejvyšší složkou průměrné měsíční mzdy v roce 2007 byly pravidelně vyplácené odměny a prémie, odvozované v závislosti na výkonu a plnění předepsaných kritérií, které jsou vypláceny v pravidelných, předem stanovených termínech (měsíčně, čtvrtletně, ročně). Nejvyšší byla tato mzdová složka opět v odvětví finanční zprostředkování (4 507 Kč), dále pak ve výrobě a rozvodu elektřiny, plynu a vody (3 816 Kč) a v těžbě nerostných surovin (3 558 Kč). Nejnížší pravidelné prémie a odměny byly naopak vypláceny v odvětví vzdělávání (563 Kč), zdravotní a sociální péče; veterinární činnosti (767 Kč) a ve veřejné správě (869 Kč), zatímco celostátní průměr byl 2 288 Kč na jednoho zaměstnance za měsíc.

Odměnami v závislosti na výsledku hospodaření, včetně nepravidelných odměn hrazených ze zisku, nejvíce motivovali své zaměstnance zaměstnavatelé v odvětví finanční zprostředkování (2 668 Kč), rybolov a chov ryb (1 872 Kč) a vzdělávání (1 028 Kč). Nejnížší částka byla vykázána v odvětví ubytování a stravování (128 Kč). Průměr za celou republiku činil 744 Kč na jednoho zaměstnance měsíčně.

Mimořádné výplaty nevázané na výsledky hospodaření (včetně dalších platů, např. platu před dovolenou, platu před vánoci apod.) byly nejvyšší v odvětvích těžba nerostných surovin (1 471 Kč měsíčně na zaměstnance) a výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody (1 045 Kč). Naopak nejnížší průměrné částky se vyplácely v ubytování a stravování (53 Kč), ve zdravotnictví (63 Kč) a v zemědělství, myslivosti a lesnictví (71 Kč). Celostátní průměr činil 381 Kč.

Příplatky za přesčasovou práci byly v roce 2007 nejvyšší v odvětví rybolov a chov ryb (400 Kč) a v odvětví zdravotní a sociální péče a veterinární činnosti (381 Kč měsíčně na jednoho zaměstnance). Naopak nejméně byly vypláceny v odvětví vzdělávání (27 Kč) a ve finančním zprostředkování (42 Kč). Celorepublikový průměr činil 183 Kč na jednoho zaměstnance měsíčně.

Ostatní příplatky a mzdová zvýhodnění (např. za práci ve ztíženém a zdraví škodlivém prostředí, za práci v noci, ve svátek a ostatní příplatky sjednané ve smlouvách - tj. příplatky za vedení a zastupování, osobní ohodnocení aj.) dosáhly nejvyšší částky v odvětví veřejná správa, obrana a povinné sociální zabezpečení (3 482 Kč), dále pak v odvětví zdravotní a sociální péče a veterinární činnosti (2 717 Kč). Nejnížší byly tyto příplatky ve stavebnictví (199 Kč) a v odvětví finanční zprostředkování (236 Kč).

Nejvyšší částku na odměny za pracovní pohotovost vykázali v průměru zaměstnavatelé v odvětví ubytování a stravování (428 Kč), výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody (267 Kč), ve zdravotnictví (207 Kč), v dopravě, skladování a spojích (125 Kč) a v odvětví veřejná správa, obrana a povinné sociální zabezpečení (124 Kč). V ostatních odvětvích se výše odměn za pracovní pohotovost pohybovala od 1 do 98 Kč měsíčně na jednoho zaměstnance a tvořila tak méně významnou část průměrné měsíční mzdy. Stejně tak méně významnou složku mzdy tvořila naturální mzda vyjádřená v penězích. Ta pouze v odvětví činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu, podnikatelské činnosti dosáhla částky 83 Kč a ve finančním zprostředkování částky 75 Kč na jednoho zaměstnance za měsíc. Přitom průměr za ČR byl 32 Kč měsíčně na jednoho zaměstnance, což představuje 0,10 % průměrných nákladů práce v ČR.

Další významnou součástí hrubé mzdy zaměstnance (vedle mzdy za vykonanou práci) jsou náhrady mzdy za neodpracovanou dobu placené zaměstnavatelem. Tyto náhrady mzdy dosáhly v roce 2007 průměrné částky 2 260 Kč, tj. 7,29 % z celkových nákladů práce. V jednotlivých odvětvích se jejich výše pohybovala od 1 098 Kč v odvětví ubytování a stravování do 4 035 Kč v odvětví finanční zprostředkování. Tuto složku mzdy tvořily z největší části náhrady za dovolenou (průměrně za ČR 1 928 Kč, což je 85,31 % všech náhrad mzdy) a náhrady za svátky (214 Kč, tj.

9,47 % z náhrad mzdy). Zbývající 5,22 % jsou náhrady mzdy při překážkách v práci na straně zaměstnavatele i zaměstnance, tj. dohromady (118 Kč).

Sociální požitky jsou příspěvky na bydlení a stravování, příspěvky do sociálního fondu (včetně příspěvku odborové organizaci), služební automobily poskytované zaměstnancům také k soukromým účelům, příspěvky ve formě spoření a prodeje akcií zaměstnancům aj. V roce 2007 dosáhly průměrné výše 670 Kč za měsíc na jednoho zaměstnance (tj. 2,16 % nákladů práce v ČR). Nejnižší byly v odvětví ubytování a stravování (144 Kč) a vzdělávání (258 Kč). Naopak nejvyšší sociální požitky pobírali zaměstnanci v odvětví finanční zprostředkování (1 571 Kč), v odvětví výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody (1 567 Kč) a ve veřejné správě, obraně a povinném sociálním zabezpečení (1 445 Kč).

V této složce nákladů práce jsou dlouhodobě nejvyšší, a to ve všech odvětvích, příspěvky na stravování zaměstnanců. V roce 2007 se tento příspěvek pohyboval od 100 Kč na zaměstnance za měsíc v odvětví ubytování a stravování do 648 Kč ve odvětví obchod, opravy motorových vozidel a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost. Celostátní průměr byl 328 Kč měsíčně na jednoho zaměstnance (tj. 1,06 % nákladů práce). Druhou nejvýznamnější položkou byly náklady na služební vozy, poskytované zaměstnavatelem také k soukromým účelům zaměstnanců. Průměrně dosahovaly měsíčně 136 Kč na jednoho zaměstnance (tj. 0,44 % průměrných nákladů práce v ČR), přitom nejvyšší byly v odvětví finanční zprostředkování (354 Kč) a v odvětví činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu a podnikatelské činnosti (295 Kč). Nejnižších částek bylo dosaženo ve veřejné správě (12 Kč na jednoho zaměstnance za měsíc). Mezi tzv. sociálními požitky byly významné ještě výdaje ze sociálního fondu. Tyto částky se pohybovaly od 9 Kč v odvětví ubytování a stravování do 409 Kč v odvětví finanční zprostředkování. Za celou ČR dosahovala tato částka průměrné výše 91 Kč měsíčně na jednoho zaměstnance. Ostatní sociální požitky, tj. prodej výrobků firmy vlastním zaměstnancům se slevou, příspěvky ve formě spoření a prodeje akcií, a příspěvky na bydlení (kromě odvětví veřejná správa, obrana a povinné sociální zabezpečení, kde při zahrnutí resortů Ministerstva obrany a Ministerstva vnitra příspěvky na bydlení dosáhly výše 855 Kč) tvořily méně významnou část nákladů práce (v průměru pouze 0,37 % z celkových nákladů práce, tj. průměrně 115 Kč na zaměstnance za měsíc).

Významnou součástí nákladů práce jsou **sociální náklady a výdaje**, jejichž největší část tvoří platby zákonného pojistného (tj. na důchodové zabezpečení, nemocenské pojištění a příspěvky na státní politiku zaměstnanosti; dále pak pojistné na všeobecné zdravotní pojištění a zákonné pojištění odpovědnosti za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání). V roce 2007 to bylo za celou republiku průměrně 24,98 %, tj. 7 750 Kč měsíčně na jednoho zaměstnance. Tato položka je bezprostředně závislá na úrovni mezd a platů v jednotlivých odvětvích. V absolutním vyjádření byla tedy tato částka nejnižší v odvětví ubytování a stravování (4 885 Kč) a nejvyšší ve finančním zprostředkování (14 991 Kč). Pokud jde o podíl této položky na celkových nákladech práce daného odvětví, neprojevují se mezi jednotlivými odvětvími výrazné difference. Rozdíl mezi minimem a maximem byl přibližně 2 procentní body.

Ostatní sociální náklady a výdaje tvoří výrazně menší část sociálních nákladů a výdajů. Jejich podíl na průměrných nákladech práce v jednotlivých odvětvích se pohyboval od 0,33 % (tj. 97 Kč) ve vzdělávání a 0,38 % (tj. v absolutní hodnotě 73 Kč) v odvětví ubytování a stravování, až do 3,05 % (tj. 1 279 Kč) v odvětví výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody. Celostátní průměr činil 1,23 % z celkových nákladů práce, tj. 382 Kč měsíčně na zaměstnance. Z toho částky vynaložené na nadstandardní programy sociálního zabezpečení, na penzijní připojištění a vyrovnání za nemoc placené zaměstnavatelem, jsou dlouhodobě nejvyšší v odvětví finanční zprostředkování (dohromady 1,25 %, tj. 766 Kč měsíčně na jednoho zaměstnance) a naopak nejnižší ve veřejné správě (0,16 %, tj. 59 Kč), ve vzdělávání (0,20 %, tj. 58 Kč) a v odvětví ubytování a stravování (53 Kč, tj. 0,27 %), přitom celostátní průměr byl 0,67 %, tj. 208 Kč na zaměstnance za měsíc. Na odstupném vyplatili zaměstnavatelé v průměru 148 Kč měsíčně na jednoho zaměstnance,

tj. 0,48 % z celkových nákladů práce. V roce 2007 se odstupně nejvíce vyplácelo zaměstnancům v odvětví výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody (539 Kč na jednoho zaměstnance měsíčně). Naopak nejnižší byla tato částka v odvětvích rybolov a chov ryb a ubytování a stravování (shodně 19 Kč). Ostatní sociální dávky hrazené zaměstnavatelem (např. podpora při narození nebo úmrtí rodinného příslušníka, podpora v mateřství, při odchodu do důchodu ap.) se pohybovaly od 0 Kč v odvětví rybolov a chov ryb do 592 Kč na jednoho zaměstnance za měsíc v odvětví těžba nerostných surovin. Celostátní průměr byl 26 Kč (tj. 0,08 % průměrných nákladů práce v ČR v roce 2007).

Personální náklady zahrnují náklady na nábor zaměstnanců, na školení zvyšování jejich kvalifikace, na výchovu učňů, na pracovní oděv a uniformy, vč. tzv. ošatného apod. V roce 2007 dosáhly průměrné částky 413 Kč za měsíc na jednoho zaměstnance, tj. 1,33 % nákladů práce v ČR. Nejvyšší byla tato částka v odvětví finanční zprostředkování (1 500 Kč) a ve veřejné správě (755 Kč) a nejnižší v odvětví vzdělávání (95 Kč). Největší část personálních nákladů tvořily ve většině odvětví náklady na školení zaměstnanců pro povolání. V republikovém průměru dosáhla tato položka výše 163 Kč (tj. 0,53 % nákladů práce). Nejvyšší částku vykázali zaměstnavatelé ve finančním zprostředkování (1 051 Kč) a naopak nejnižší v odvětví ubytování a stravování (23 Kč na jednoho zaměstnance za měsíc). Další významnou částí personálních nákladů byly náklady na pracovní oděv, uniformy a tzv. „ošatné“. Nejvyšší částka byla vyplacená ve veřejné správě (včetně resortů MO a MV), a to 290 Kč na jednoho zaměstnance za měsíc. Naopak nejnižší částka byla vykázána v odvětví finanční zprostředkování (6 Kč). V celostátním průměru činila tato položka nákladů práce 124 Kč měsíčně na jednoho zaměstnance (tj. 0,40 %). Náklady na nábor zaměstnanců byly významné v odvětví finanční zprostředkování (297 Kč na zaměstnance za měsíc), potom ještě v odvětví obchod, opravy motorových vozidel a výrobků pro osobní potřebu (163 Kč) a činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu, podnikatelské činnosti (137 Kč). V ostatních odvětvích bylo na nábor zaměstnanců vynakládáno od 1 do 58 Kč měsíčně na jednoho zaměstnance. Republikový průměr byl 70 Kč, (tj. 0,23 % nákladů práce).

2. Diference v úrovni nákladů práce v roce 2007 podle krajů

Dlouhodobě nejvyšší úroveň nákladů práce pravidelně vykazuje Hlavní město Praha. V roce 2007 to bylo 38 455 Kč na jednoho zaměstnance za měsíc. V ostatních krajích průměrné náklady práce nedosahovaly celostátního průměru 31 020 Kč. Částky vyšší než dvacet osm tisíc Kč dosáhly náklady práce v kraji Středočeském (29 450 Kč), Moravskoslezském (28 442 Kč), Ústeckém (28 120 Kč) a v Jihomoravském kraji (28 114 Kč). V ostatních krajích se náklady práce pohybovaly od 25 011 Kč v Pardubickém do 27 806 Kč v Plzeňském kraji. Velké rozpětí (13 444 Kč) mezi extrémními hodnotami nákladů práce z hlediska krajů způsobují zejména rozdíly v odvětvové struktuře jednotlivých oblastí České republiky. Podniky a instituce s vyšší úrovní mezd a platů, zejména v odvětvích finanční zprostředkování a veřejná správa a obrana mají sídlo většinou v Praze a ve Středočeském kraji. Často zde sídlí také zahraniční firmy a podniky s mezinárodní účastí, které vedle vyšších mezd a platů také obvykle poskytují svým zaměstnancům různé bonusy ve formě nadstandardních programů sociálního zabezpečení a penzijního připojištění, včetně vyrovnání za nemoc placeného zaměstnavatelem. Tyto nadstandardní programy tvořily u zaměstnavatelů se sídlem v Praze 0,78 % z celkových nákladů práce (tj. 300 Kč na zaměstnance za měsíc), přitom v celostátním průměru to bylo 0,67 % (tj. 208 Kč). Nejnižší byly tyto motivační složky nákladů práce (nadstandardní programy sociálního a penzijního pojištění a vyrovnání za nemoc placené zaměstnavatelem) v kraji Jihočeském, kde dosáhly v roce 2007 částky 119 Kč na zaměstnance za měsíc a 123 Kč v kraji Plzeňském a Vysočina.

Poměr nákladů práce a jejich složek v jednotlivých krajích k celostátnímu průměru (v %)

Kraj	Náklady práce celkem	Přímé náklady práce	Nepřímé náklady práce
Hlavní město Praha	124,0	121,7	129,4
Středočeský	94,9	95,5	93,5
Jihočeský	87,3	88,7	84,0
Plzeňský	89,6	90,8	86,9
Karlovarský	81,7	82,8	73,2
Ústecký	90,7	91,9	87,7
Liberecký	84,5	86,0	81,1
Královéhradecký	85,0	85,9	83,1
Pardubický	80,6	81,9	77,6
Vysočina	85,3	86,8	81,9
Jihomoravský	90,6	91,6	88,2
Olomoucký	96,7	88,6	82,0
Zlínský	86,6	88,6	88,5
Moravskoslezský	91,7	92,6	89,5
ČR celkem	100,0	100,0	100,0

3. Diference v úrovni nákladů práce v roce 2007 podle velikosti vykazující jednotky

Diference v úrovni nákladů práce z hlediska velikosti vykazující jednotky byla v roce 2007 méně výrazná v porovnání s extrémními rozdíly v hodnotách nákladů práce podle ostatních třídicích hledisek (odvětví, kraj a typ hospodaření). Rozpětí mezi extrémními hodnotami nákladů práce podle velikosti vykazující jednotky činilo 10 360 Kč na zaměstnance za měsíc. U odvětví byl tento rozdíl 41 812 Kč, u krajů 13 440 Kč a podle typu hospodaření 14 808 Kč. Nejvyšší náklady práce v přepočtu na jednoho zaměstnance za měsíc měly ekonomické subjekty s 1000 a více zaměstnanci (36 157 Kč). V této velikostní skupině vykázaly jednotky rovněž nejvyšší sociální náklady a výdaje (9 543 Kč), z toho nejvyšší položkou (kromě zákonných příspěvků na sociální zabezpečení – 8 927 Kč) byly nadstandardní programy sociálního zabezpečení a penzijní připojištění, včetně vyrovnání za nemoc placené zaměstnavatelem (281 Kč) a odstupné (275 Kč). Tyto subjekty vykázaly také nejvyšší personální náklady (663 Kč, z toho náklady na školení zaměstnanců 269 Kč a náklady na pracovní oděv, uniformy, „ošatné“ 212 Kč). Vyšší úrovně, než byl celostátní průměr, dosáhly náklady práce ještě u ekonomických subjektů s 500 až 999 zaměstnanci (31 964 Kč). V ostatních velikostních skupinách ekonomických subjektů byly náklady práce nižší a dosahovaly částek v rozmezí od 25 797 Kč (v ekonomických subjektech s 1 až 9 zaměstnanci) do 30 669 Kč (u subjektů se 100 až 299 zaměstnanci).

4. Diference v úrovni nákladů práce v roce 2007 podle typu hospodaření

Mezinárodní firmy dosahují dlouhodobě nejvyšší úrovně nákladů práce na jednoho zaměstnance. V roce 2007 dosáhly průměrné měsíční částky 37 335 Kč. Tyto náklady přesáhly celostátní průměr o 20,36 % a proti minimální úrovni nákladů práce v jednotkách s družstevním typem hospodaření (22 527 Kč) byly vyšší o 65,73 %. Nadprůměrné náklady práce v roce 2007 ještě vykazaly subjekty ve vlastnictví státu (36 566 Kč), zahraniční firmy (35 963 Kč) a jednotky se smíšeným typem hospodaření, tj. s různými podíly českého soukromého, družstevního, státního aj. vlastnictví (34 996 Kč na jednoho zaměstnance). U ostatních typů hospodaření se pohybovaly náklady práce pod celostátním průměrem.

Rovněž z hlediska struktury nákladů práce byly nejvyšší přímé náklady (tj. mzdy, včetně náhrad) u mezinárodních firem (25 771 Kč) a u zahraničních firem (25 311 Kč). Naopak nejnížší byla tato položka u družstevního typu hospodaření (16 423 Kč). Mezinárodní firmy také vydávaly v průměru nejvyšší částky na nadstandardní programy sociálního zabezpečení a penzijního připojištění, včetně vyrovnání za nemoc placeného zaměstnavatelem (366 Kč na zaměstnance za měsíc) a firmy se smíšeným typem hospodaření (351 Kč). Naproti tomu nejméně byli motivováni tímto způsobem zaměstnanci podniků ve vlastnictví měst a obcí (77 Kč),

Sociální požitky dosáhly nejvyšší částky u ekonomických subjektů ve vlastnictví státu, včetně resortů MO a MV (1 133 Kč). V této částce byly nejvíce zastoupeny příspěvky na bydlení (527 Kč), příspěvky na stravování (317 Kč) a také výdaje ze sociálního fondu (268 Kč na jednoho zaměstnance za měsíc). Druhou skupinou ekonomických subjektů, které poskytovaly svým zaměstnancům vysoké sociální požitky, byly mezinárodní firmy. V průměru u nich dosáhla tato částka výše 988 Kč měsíčně na zaměstnance. Zde byly nejvyšší měsíční příspěvky na stravování (546 Kč). Nejvyšší částku na služební vozy, poskytované také k soukromým účelům, vykazaly rovněž mezinárodní, resp. zahraniční firmy (223 Kč, resp. 243 Kč). Nejnížší sociální požitky poskytovaly v roce 2007 ekonomické subjekty v družstevním vlastnictví (328 Kč) a ve vlastnictví měst a obcí (362 Kč), které rovněž vyplácely v průměru nejnížší příspěvky na stravování svých zaměstnanců (185 Kč).

Personální náklady byly nejnížší u subjektů v družstevním vlastnictví (145 Kč na jednoho zaměstnance měsíčně). Naopak nejvyšší částky vynakládaly státní subjekty (645 Kč), zahraniční firmy (647 Kč) a mezinárodní firmy (807 Kč). V personálních nákladech byly nejvíce zastoupeny náklady na školení zaměstnanců. V průměru za celou republiku činila tato částka 163 Kč na zaměstnance za měsíc. Nejvyšší byla u mezinárodních firem 298 Kč a u zahraničních firem 261 Kč. Další významnou částí personálních nákladů byly náklady na pracovní oděv, uniformy a „ošatné“, a to u státních ekonomických subjektů (208 Kč, tj. včetně resortů MO a MV), u zahraničních firem (164 Kč) a u subjektů se smíšeným typem hospodaření (161 Kč).

Příčinou výrazných rozdílů ve výši a struktuře nákladů práce, jsou kromě výše zmíněných rozdílů ve mzdách, také různé doplňkové programy péče zaměstnavatelů o vlastní zaměstnance (zejména v ekonomických subjektech se zahraniční majetkovou účastí). Jsou to například různé nadstandardní programy sociálního a penzijního připojištění, vyrovnání za dobu nemoci placené zaměstnavatelem, poskytování služebních automobilů také k soukromým účelům aj.